

Krachtens een verordening van de Reichskommissar worden de padvindersondergrondsorganisaties in april 1941 ontbonden. Het is een hele slag voor de welpen en scouts van de Satrya's, die in Oegstgeest actief waren. Met name voor de jonge welpen is het verbod moeilijk te aanvaarden. Hebben zij na de meidagen van 1940 niet hun vrije zaterdagmiddagen opgeofferd om lectuur, sigaretten, chocola en ander snoepgoed in te zamelen? Die goederen waren bestemd voor militairen, die tijdens de gevechten gewond geraakt waren en in Leiden en omgeving werden verpleegd.

Het troeuhuis aan de Hofdijk in het kleine Hazenbos wordt leeggehaald en afgesloten. De ouders van de scouts ontfermen zich over het materiaal. In het geheim blijven de scouts elkaar toch ontmoeten. Tegen het eind van de oorlog ontstaat in de schuur van Hakkenberg voor de scouts, die zich ook voorbereiden op hun taak ten tijde van de bevrijding, een hachelijke situatie. Een Duitse soldaat betreedt onverwachts de ruimte; hij is op zoek naar fietsen, die massaal worden gevorderd. De soldaat treft geen fietsen aan, maar wèl de Nederlandse vlag en scoutingliteratuur, terwijl scouting verboden is als Engelse 'uitvinding'. De leiding weet een smoesje te verzinnen. "Hier is een kerkelijk jeugdgroepje bijeen", zegt Gradus Hakkenberg. De soldaat vertrekt. Veiligheidshalve poetsen de scouts toch maar de plaat. De welpen komen spoedig bij elkaar in het huis van de akela. Daar vierten zij zelfs op 23 april St. Jorisdag. Eind 1943 komt er in de 'ondergrondse' bijeenkomsten van de ex-welpen, die ressorteren onder oubaas Dolf Koning, meer regelmaat.

Naast de 'vrije' padvinderij (niet aan een godsdienst verbonden), zoals de Satrya's en de Derja's (voor meisjes) kent Oegstgeest ook godsdienstig gerichte Scoutinggroepen. Op 8 september 1940 werd een R.K. Gidsen-beweging opgericht. Na het verbod op Scouting blijven ook de Gidsen elkaar ontmoeten, op wisselende locaties. Nadat de Jeugdstorm (NSB-jongeren) in 1943 het tijdelijke Gidsenhol heeft leeggehaald, komen de activiteiten van de meisjes op een zéér laag pitje te staan. De dag na kerst in 1944 is in de kring van de Oegstgeester scouts heel bijzonder. Op deze 'derde kerstdag' werd in het geheim een aantal nieuwe gidsen geïnstalleerd. De meisjes blijven tot de bevrijding actief, al is dat knap lastig door de 'Sperr'-uren. Ook bij de scouts van de Satrya's was de dag van bijzondere betekenis. Een aantal jongens werden geïnstalleerd als scout. Oubaas Koning, die de installatie verrichtte, was daarbij in uniform. De nieuwe scouts gaan heel serieus de EHBO-lessen van dokter Hoitink volgen. Zij leren schotwonden te verbinden. En als het kan willen ook zij op de dag van de bevrijding hun uniform dragen.

Ook de protestante jongens gaan ondergronds verder. 'Jong Oegstgeest' trekt het traditionele uniform uit, en hult zich in Schots-geruite blouses. Gedurende de oorlog maakt 'Jong Oegstgeest' toch nog tal van uitstapjes en nemen de jongens deel aan kampen. Na 'Dolle Dinsdag' zal 'Jong Oegstgeest' haar activiteiten staken; de situatie wordt te riskant.

Meer informatie

[De collecties van de Historische Vereniging Oegstgeest \(oudoegstgeest.nl\)](http://oudoegstgeest.nl)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.